

Energistyrelsen

Sendt til: ens@ens.dk med kopi til lwj@ens.dk

Ang. J. nr. 2025-1949

30. juni 2025

Høringssvar over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og elsikkerhedsloven (Hurtigere arealerhvervelse og styrkede borgerrettigheder)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med vores [Fagudvalg for Fast ejendom](#) og [Fagudvalg for Klima](#).

Overordnede bemærkninger

Overordnet set finder Danske Advokater det rimeligt, at Energinet har de samme muligheder for ekspropriation som andre offentlige myndigheder.

Følgende giver dog anledning til bekymring:

- At det ikke er en forudsætning, at ekspropriation alene kan foretages i tilfælde hvor det ikke har været muligt at indgå en frivillig aftale med den berørte borger
- At man på forhånd definerer, at mindre anlæg ikke kan give nabogener
- At ministerens tilladelser eller afslag på ekspropriation ikke kan indbringes for anden offentlig myndighed
- At muligheden for at gå til voldgift for at fastsætte erstatningens størrelse ved frivillig aftale ændres til ulempe for ejere, der rammes af ekspropriation
- At borgere, der berøres af lovændringen, kan rammes af uventede skattesmæk, hvis ikke de er opmærksomme på lovændringen

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser/løsningsforslag

Det følger af § 33, stk. 1, at ekspropriation kan iværksættes, når almenvellet kræver det. Med henblik på at sikre de berørte borgeres rettigheder anbefaler vi, at det i selve lovteksten tilføjes, at der alene kan foretages ekspropriation i tilfælde, hvor det ikke har været muligt at indgå en frivillig aftale med den berørte borger.

Ved anvendelse af § 33, stk. 2, ses der ikke at sondres mellem synbare og ikke synbare (nedgravede) anlæg. Vi anbefaler, at sondringen og tilhørende konsekvenser anføres i bemærkningerne, således at det fremgår, at adgangen til at ekspropriere til anlæg fx transmissions- og distributionsanlæg, der ved nedgravning af el-kabler ikke er synbare efter etablering, kan gennemføres efter en forenklet proces, mens anlæg der ved etablering af synbare bygninger og installationer som fx højspændingsmaster kræver en grundigere myndighedsbehandling både af hensyn til de berørte borgere og af hensyn til indgreb i attraktive landskaber.

Med den i § 33, stk. 3 anførte fremgangsmåde sikres det, at der er domstolsadgang til efterprøvelse af såvel ekspropriationsgrundlag som erstatning, jf. § 26 i lov om ekspropriationsproces. Dette indebærer, at den udpegede ekspropriationskommission er berettiget til at efterprøve grundlaget for projektet, og ligeledes kan kræve ændring af projektet som vilkår for gennemførelse, såfremt ændringerne er nødvendige af hensyn til ejere og andre rettighedshavere. Hertil kan det overvejes at tilføje, "uanset om ekspropriationskommissionens krav til ændring afstedkommer forøgede projektkomkostninger". Baggrunden for tilføjjelsen er, at nedgravning af transmissionsledninger (el-kabler) er en dyrere løsning end opstilling af el-master i landskabet. Med tilføjjelsen vil ekspropriationskommissionen være beføjet til at stille et sådant krav, såfremt det er i de berørte borgeres interesse, og vurderes at være bedre egnet til at sikre landskabelige herlighedsværdier.

Ved fastsættelse af erstatningen finder lov om ekspropriationsproces anvendelse. Heraf følger det, at medlemmerne af ekspropriationskommissionerne skal have indsigt i vurdering. For at imødegå vilkårlighed i fastsættelse af erstatning, og sikre de berørte borgeres retssikkerhed, anbefaler Danske Advokater, at det anføres, at den berørte borger kan stille krav om, at kommissionen til brug for værdifastsættelsen indhenter vurdering fra en uddannet valuar med indsigt i de lokale forhold, og evt. branchebestemte normer for fastsættelse af værdier og tab.

Det følger af § 34, stk. 1, at Energinet og en netvirksomhed i særlige tilfælde kan overtage en ejendom, der berøres særligt indgribende før der foretages ekspropriation, hvis ejendommen ikke kan afhændes på normale vilkår. Videre følger det af § 34, stk. 3, at afslag på en anmodning om overtagelse eller uenighed om pris kan indbringes for ekspropriations- og taksationsmyndighederne.

Da hensigten med bestemmelsen er at styrke de berørte borgeres retssikkerhed, anser Danske Advokater det for bekymrende, at bestemmelsen i høj grad hviler på udøvelse af skøn. Det følger af formuleringerne "særligt indgribende" og ikke kan "afhændes på normale vilkår". Det anbefales derfor, at disse kriterier fastsættes og beskrives nøjere.

Det anbefales endvidere, at der i bestemmelsen anføres tidsmæssige krav, herunder hvornår en anmodning tidligst kan fremsættes, samt hvilken sagsbehandlingstid hos henholdsvis Energinet og en netvirksomhed, der er acceptabel.

§ 34 a. stk. 2 omhandler f.eks. naboer til et anlæg, og giver hjemmel til at disse kan indgive begæring om erstatning. Bestemmelsen begrænser dog erstatningskrav til at omfatte naboer til anlæg på eller over 50 kV. Det er ikke forklaret, hvorfor mindre anlæg ikke kan give naboer gener. Det er Danske Advokaters opfattelse, at der ikke på forhånd bør sættes en grænse for dette, da mange forhold kan gøre sig gældende

I § 89, stk. 2 indsættes som nyt punkt 2, at ministerens tilladelser eller afslag på ekspropriation ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og det fremgår af bemærkningerne hertil, at dette gælder "*uanset om en sådan tilladelse eller et sådant afslag må anses for at forvaltningsretlig afgørelse*", hvilket Danske Advokater finder bekymrende.

Muligheden for at gå til voldgift for at fastsætte erstatningens størrelse ved frivillige aftaler ændres, så det er kommissionen, der skal fastsætte erstatningens størrelse også i de frivillige tilfælde. Bevæggrunden er, at der skal sikres et ensartet erstatningsniveau, uanset en ejer afstår areal frivilligt eller ved ekspropriation. Det lyder i og for sig rigtigt, men synes at kunne være til ulempe for ejerne, idet Danske Advokater formoder, at kommissionen udmåler lavere erstatning end voldgift. Det tyder bemærkningen på side 38 også på: "*Da det i nogle tilfælde kan have været en væsentlig forudsætning for indgåelse af aftalen, at erstatningen kunne fastsættes ved voldgift.*"

Hvis ikke ejeren skal beskattes efter ejendomsavancebeskatningsloven, skal ministeren efter lovens ikrafttræden afgive fornyet udtalelse om ekspropriationsvilje, såfremt Sikkerhedsstyrelsen forud for lovens ikrafttræden har afgivet udtalelse om det pågældende projekt men ikke taget stilling til formål, som dækkes af den nye lov. Det kan frygtes at dette kan resultere i en efterfølgende ekstra og uventet skatteopkrævning, hvis ejeren ikke er opmærksom på at få søgt på ny. Danske Advokater foreslår derfor, at alle berørte borgere skal vejledes herom.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen
Danske Advokater

Annette Lerche
Specialkonsulent
ale@danskeadvokater.dk